

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Nadejda Toma,

Judecători - Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 mai 2022, declarat de către condamnatul *Ciubotaru Valeriu XXXXX*

Termenul de examinare a cauzei:

18.07.2020 - 23.11.2022

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 28 decembrie 2021 s-a admis în parte plângerea condamnatului Ciubotaru Valeriu împotriva administrației Penitenciarului nr. 3 Leova și Penitenciarul nr. 11 Bălți cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

S-a constatat că condamnatul Ciubotaru Valeriu fost deținut în Penitenciarul nr. 3 Leova, timp de 246 zile și în Penitenciarul nr. 11 Bălți timp de 151 zile, iar în total 397 zile, în condiții inumane, contrare prevederilor din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Conform art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală, pentru 397 zile de detenție în condiții inumane, calculându-se 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție, s-a redus pedeapsa condamnatului Ciubotaru Valeriu cu 80 (optzeci) zile.

Conform art. 473⁴ alin. (3) Cod de procedură penală, s-a obligat administrația Penitenciarului nr. 3 Leova, să asigure pentru fiecare deținut un spațiu locativ de 4 m², stabilindu-i un termen de 15 zile.

În rest, plângerea condamnatului Ciubotaru Valeriu împotriva administrației Penitenciarului nr. 13 Chișinău cu privire la condițiile de detenție care afectează grav

drepturile referitor la condițiile de detenție în calitate de prevenit, condamnat, s-a respins.

2. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, la data de 01 aprilie 2022, condamnatul *Ciubotaru Valeriu* a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea înaintată, constatarea faptului că a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale: în Penitenciarul nr. 11 Bălți pe o perioadă de 209 zile și în Penitenciarul nr. 13 Chișinău pe o perioadă de 309 zile și reducerea pedepsei cu 1 036 zile în care a fost deținut în calitate de prevenit, cu calcularea a două zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

În argumentarea recursului a indicat că a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 11 o perioadă de 209 zile și în Penitenciarul nr. 13 Chișinău o perioadă de 309 zile, în total 1 an și 5 luni, iar drept urmare, instanța urma să reducă pedeapsa închisorii cu 2 ani și 10 luni.

A mai adăugat că instanța de judecată nu a admis plângerea sa și nu a redus corect termenul pedepsei, bazându-se pe idei formale, deși în cazul său sunt încălcate în mod evident drepturile sale constituționale, pe care nimeni nu le ia în considerație deoarece are statut de condamnat.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 mai 2022 recursul declarat a fost respins, ca fiind depus peste termen, cu menținerea încheierii contestate.

3.1. în motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat din materialele cauzei că, prima instanță a examinat cauza cu participarea condamnatului Ciubotaru Valeriu, fapt dedus din procesul-verbal al ședinței de judecată din 28 decembrie 2021 (f.d. 68), astfel că recurentul a cunoscut despre soluția adoptată de instanță.

Aferent motivelor menționate supra, instanța a considerat că recursul declarat a fost depus peste termenul legal de 10 zile, care se calculează începând cu data pronunțării actului judecătoresc.

Prin urmare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, Ciubotaru Valeriu trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germany*, nr. 7557/15 din 11.09.2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea cererii de recurs. Pe lângă aceasta, la materialele dosarului nu sunt prezentate probe care ar demonstra imposibilitatea recurentului de a declara recursul în termen.

Depunând recursul la 01 aprilie 2022, Ciubotaru Valeriu a omis termenul de depunere a recursului, care a expirat la 10 ianuarie 2022.

Mai mult, instanța a mai constatat că recursul în speță nu poate fi repus în termen, or, prin motive întemeiate se are în vedere acele circumstanțe de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voința titularului dreptului de recurs.

În concluzie, instanța de recurs a ținut să sublinieze că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

4. Nefiind de acord cu decizia pronunțată, împotriva acesteia declară recurs în anulare condamnatul *Ciubotaru Valeriu*, care contestă soluția instanței de recurs, explicând că încheierea Judecătoreiei Cimișlia, sediul Central din 28 decembrie 2021 a recepționat-o după data de 26 februarie 2022, neavând posibilitate de a face cunoștință cu încheierea motivată la o altă dată. Declarând recurs împotriva acesteia a anexat copia plicului cu data recepționării încheierii nominalizate însă, instanța de recurs nu a luat în considerare acest fapt, ignorând astfel prevederile art. 403 și 404 Cod de procedură penală.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, poate fi declarat la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, art. 453 alin. (1), 455 alin. (2) pct. 3) - 5), 3 alin. (1) Cod de procedură penală, prevăd că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței, data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului, data adoptării deciziei în recurs și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Astfel, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Circumstanțele enunțate atestă, deci, că celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cea atacată de recurent, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

Rezultă că recursul în anulare, în aspectul nominalizat, adică fiind declarat împotriva unei hotărâri judecătorești prin care nu a fost soluționat fondul cauzei penale, nu are suport legal (*pct. 1-3.1. din decizie*).

Astfel că, în recursul în anulare vizat, nu se regăsește denumirea instanței care a pronunțat sentința, judecând cauza penală în fond, data pronunțării sentinței, numele și prenumele inculpatului în privința căruia se atacă hotărârea judecătorească, fapta constatată și dispozitivul sentinței, indicarea persoanei care a declarat apel și motivele invocate în apel, denumirea instanței care a adoptat decizia în apel, data pronunțării deciziei de apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului, nefiind în genere, utilizată calea de atac apelul, conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate (*pct. 3. din decizie*).

Prin urmare, având în vedere considerentele expuse supra, Colegiul penal conchide că recursul de pe rol nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, și deci urmează a fi declarat inadmisibil.

6. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) Cod procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul ***Ciubotaru Valeriu XXXXX***, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 mai 2022, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 26 *ianuarie 2023*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana